



دوشنبه ۹ آبان ۱۴۰۲ • شماره ۸۳۰۹

irannewspaper



ایران امروز میزبان نشست «۳+۳» درباره مناقشه قره‌باغ است

تهران مصمم به عدم مذاخله بیگانگان در مسائل قفقاز

سیاست خارجی

گروه‌سیاسی



احتمال می‌رود

واشنگتن

با هدف

همراه کردن

آذربایجان

با راهبرد

منطقه‌ای خود

و در نتیجه

لایه‌گری تل

آوبو، حتی

ارمنستان را به

سمت و سوی

احداث دالان

ادعایی زنگزور

ترغیب نماید

جنوبی» حضور نخواهد یافت اما وزرای خارجه ۵ کشور دیگر در تهران گرد هم می‌آیند تا پیرامون بحران قفقاز جنوبی و تلاش برای گسترش همکاری‌های منطقه‌ای به گفت‌وگو بنشینند. نخستین نشست در فرمت ۳+۳ سال گذشته در مسکو در سطح معاونان وزرای خارجه بدون مشارکت گرجستان برگزار شده بود.

در پی بالاگرفتن دوباره بحران در قره باغ که در هفته‌های اخیر به خروج هزاران نفر از ساکنان ارمنی تبار قره‌باغ پس از تسلط جمهوری آذربایجان بر این منطقه انجامید، موج نگرانی پیرامون ماجراجویی و خیز احتمالی جمهوری آذربایجان برای حمله به استان «سویونیک» و تلاش برای ایجاد کریدور ادعایی زنگزور سبب شده تا فرانید دیپلماتیک برای مدیریت فضای جاری از سوی کشورهای این منطقه فعال شود.

در چنین شرایطی تهران به عنوان یکی از مخالفان قاطع شکل‌گیری این مسیر و از

«سویونیک» را با هدف ایجاد دالان «زنگه زور» و تحمیل آن به «ایروان» و «تهران» جست‌وجو می‌کنند؛ هدفی که با مخالفت جدی، قاطع و اعلام شده از سوی جمهوری اسلامی روبه‌رو شده است. این در حالی است که با وجود رویکرد تقابلی آذربایجان، ایران همواره بر حق باکو برای بازپس‌گیری زمین‌های تصرف شده از سوی ارمنستان تأکید کرده است. جمهوری اسلامی خطوط قرمز خود در منطقه قفقاز جنوبی را در حفظ حقوق ارامنه، تغییر نیافتن مرزهای بین‌المللی و همکاری مشترک کریدوری میان کشورهای منطقه تعریف کرده است. سفر اخیر وزیر راه و شهرسازی کشورمان به باکو و توافق بر سر ایجاد مسیر جاده‌ای-ریلی «راه‌گذر ارس» برای اتصال جمهوری آذربایجان و نخجوان میان دو طرف در همین راستا بوده است. چه آنکه ایران بر اهمیت اتصال نخجوان به خاک جمهوری آذربایجان وقوف دارد و می‌کوشد چنین اتصالی را از خاک ایران برای باکو ممکن کند. بنابراین با این کشور برای ساخت جاده و راه‌آهنی به طول ۵۵ کیلومتر از روستای آق‌بند در منطقه زنگیلان در جنوب کشور آذربایجان و در مجاورت مرز ایران و ارمنستان، تا شهر اردوباد در نخجوان، به توافق رسیده که در دست‌پگیری است.

هشدار و دیپلماسی

در چنین شرایطی ارسال پیام‌های هشدارآمیز از سوی تهران به باکو و سپس توافقات نظامی-امنیتی جدید میان ارمنستان و فرانسه سبب شد تا آذربایجان و متحدان همراش در این پروژه یعنی ترکیه نسبت به سیاست تهاجمی خود در ایجاد دالان «زنگزور» تجدیدنظر کرده و مقام‌های بلندپایه آنکارا به تعب‌نشدنی خود از مواضع اولیه، اعلام کنند اگر ارمنستان اجازه بازگشایی کریدور را ندهد، ترکیه این پروژه را با ایران ادامه خواهد داد؛ پیشنهادی که موضوعیت آن اساساً از سوی ایران جدی گرفته نشد.

در طرف دیگر اما ایران که پس از الحاق مجدد سرزمین‌های قره‌باغ به باکو دیگر هیچ جنگی را در منطقه قابل‌پذیرش نمی‌داند، بر تمرکز کشورهای درگیر بحران به گزینه دیپلماسی تأکید دارد و معتقد است این روند علاوه بر کمک به حل و فصل مسالمت‌آمیز مناقشه، مانع از افزایش نقش آفرینی بازیگران فرامنطقه‌ای خواهد شد.

دیدار اخیر سیدابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهور با «خلف‌خلف‌اف»، دستیار رئیس‌جمهور آذربایجان در امور روابط تهران-باکو و «ارمن‌گریگوریان»، دبیر شورای عالی امنیت ملی ارمنستان از افزایش نقش آفرینی اثرگذار ایران برای مدیریت تنش در منطقه و شکل‌گیری سازگار مشترک میان بازیگران ذی‌نفع در حوزه قفقاز جنوبی حکایت می‌کند.

بهبانه جدید

کشته شدن ۷ سرباز ارتش جمهوری آذربایجان در حادثه انفجار مین در نزدیکی مرزهای ارمنستان که چند هفته پیش رخ داد، بهانه‌ای دست‌دا تا باکو عملیات نظامی خود را در قفقاز جنوبی از سرگیرد. این کشور پس از جنگ قره‌باغ ۲۰۲۰ تلاش خود برای منضم کردن جنوب ارمنستان به خاک خود را آغاز کرده بود؛ تلاشی که با شکست روبه‌رو شد اما تکرار آن تلاش در سال‌های ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ که به بهانه چند تنش مرزی صورت گرفت، نشان داد

مقام‌های آذربایجانی در صحنه میدانی نشان می‌دهد که ایران به بازیگر موازنه‌ساز اشغال بخشی از خاک ارمنستان در استان

تبدیل شده است. تا پیش از این، کشورهای حاضر در اجلاس‌های پیشین فرمت ۳+۳، نتوانسته‌اند به یک نقطه‌عزیمت در مسیر حل و فصل موضوعات اختلافی در قفقاز برسند اما به واسطه تلاش‌های دیپلماتیک مقام‌های ایرانی که بویژه در حاشیه مجمع عمومی اخیر در سازمان ملل صورت گرفت، یک اجماع نسبی پیرامون برگزاری این نشست در تهران پدیدار شد. در همین چهارچوب «نیکول پاشینیان» نخست‌وزیر ارمنستان اخیراً موافقت خود را با برگزاری نشست «۳+۳» اعلام کرد و یادآور شد که نشست بعدی در قالب «۳+۳» در تهران برگزار می‌شود.

تغییر مسیر تحولات منطقه

همزمان با افزایش تحرکات دیپلماتیک، شماری از بازیگران خارج از منطقه از رژیم صهیونیستی گرفته تا اتحادیه اروپا و ایالات متحده در صدد مانع‌تراشی در مسیر برگزاری نشست «۳+۳» هستند و این تلاش را از طریق آمادگی برای حمایت بیشتر از باکو نشان داده‌اند تا از حل و فصل بحران و تنش در قفقاز جلوگیری به عمل آورند و در عین حال پایگاه نفوذ خود را در این منطقه گسترش دهند. اما موافقت نخست‌وزیر ارمنستان با برگزاری نشست ۳+۳ در تهران نشان‌دهنده تغییر مسیر تحولات منطقه به سمت گفت‌وگو و همکاری چندجانبه است. پیش‌تر «الهام علی‌اف»، رئیس‌جمهور باکو نیز از برگزاری نشست منطقه‌ای استقبال کرده بود. اهمیت همراهی ایران و باکو با فرایند ۳+۳ از آنجایی دوچندان می‌شود که پیشتر نزدیکی ارمنستان به غرب و ورود امریکا و ناتو به قفقاز به‌واسطه سرخوردگی مقام‌های ارمنستانی از روند تحولاتی شکل گرفته بود که آن را در مسیر تحقق یکجانبه اهداف باکو ارزیابی می‌کردند. همزمان با شرایط، جمهوری اسلامی از یک طرف با متغیر اسرائیلی در آذربایجان مواجه شده که همه عزم خود را برای تقلیل موقعیت ایران در قفقاز به کار گرفته و از سوی دیگر با مدخله امریکا و ناتو در ارمنستان روبه‌رو است که گرچه مقابله با نفوذ روسیه را به عنوان اولویت نخست خود دنبال می‌کنند اما متزلزل کردن موقعیت ژئوپلیتیکی ایران نیز در دستور کار آنها قرار دارد.

زنگزور که جزو خطوط قرمز راهبردی تهران است، در سیاست‌تعریف شده امریکا در قفقاز جایی ندارد بلکه احتمال می‌رود واشنگتن با هدف همراه کردن آذربایجان با راهبرد منطقه‌ای خود و در نتیجه لایه‌گری تل‌آوبو، حتی ارمنستان را به سمت و سوی احداث این دالان زمینی ترغیب کند.

با وجود این تردیدی وجود ندارد که تمرکز بر ساختار ۳+۳ و استقبال جمهوری آذربایجان و ارمنستان به این روند دیپلماتیک، مهم‌ترین پیش‌شرط تحقق صلح و همکاری پایدار و فرصت‌ساز در قفقاز به شمار می‌آید و ایران نیز می‌کوشد از فرصت برآمده در قالب این فرایند دیپلماتیک، بیشترین بهره را برده و مانع از تداوم و تعمیق اختلافات جاری میان طرف‌های بحران شود.

نقطه عزیمت در فرایند صلح

مقام‌های ایرانی در همین چهارچوب، تلاش‌های خود را معطوف اجرای فرایند ۳+۳ کرده‌اند. فعال‌تر شدن دیپلماسی کشور برای کااستن از دامنه‌های این بحران ژئوپلیتیکی نشان می‌دهد که ایران به بازیگر موازنه‌ساز جهت مدیریت بحران منطقه قفقاز جنوبی

سیاسی



دیگه چه خبر؟

شوک نظاهرات ضد صهیونیستی در لندن

«حامیان اشغالگران

«خبر اول اینکه، شبکه‌های فارسی‌زبان بیگانه مستقر در لندن از راهپیمایی بزرگ مردم این شهر در حمایت از فلسطین شوکه شده‌اند. پایتخت انگلیس شنبه گذشته شاهد دومین راهپیمایی بزرگ در محکومیت جنایات رژیم صهیونیستی بود؛ بیشتر راهپیمایان با تجمع در برابر ساختمان BBC و پاشیدن رنگ قرمز روی ورودی ساختمان این رسانه، انزجار خود را از حمایت‌های ناجوانمردانه از نسل‌کشی کودکان فلسطینی ابراز کرده بودند. پس از آن بود که ضمن بایکوت کامل تجمع اول حامیان مردم فلسطین، جمعی ساختگی تحت عنوان «اجتماع ملی یهودیان» در برابر ساختمان اصلی بی‌بی‌سی در لندن برگزار شد و BBC گزارش داد که آنها خواستار «تروویست خوانده شدن حماس» از سوی این رسانه هستند تا این رسانه بتواند زیر فشار انتقادات افکار عمومی انگلیس کمی طاقت بیاورد. با این حال شنبه گذشته، جمعی بزرگ‌تر از تجمع اول در حمایت از مردم فلسطین در قلب لندن رخ داد. جمعی که BBC فارسی دیگر قادر به اشاره به آن نبود و به‌طور کلی آن را در خروجی‌های خود سانسور کرد. اما واکنش یک مجری بدنام در ایران اینترنشنال نیز به آنجالب بود. این فرد با استوری کردن تصویر تجمع‌کنندگان، بدون توضیحی اضافی نوشت: «لندن اسلامی؛ مسأله‌ای که به خوبی نشان می‌دهد که وطن فروشان فعال در رسانه‌های ضدایرانی شاید بیش از خود صهیونیست‌ها از عظمت چنین تجمعی نازحت شده‌اند. جالب‌تر آنکه برخی اپوزسیون ضدایرانی مرتباً با این شبکه‌ها نیز همزمان با فراخوان مردم برای حمایت از فلسطین به خیابان‌های لندن آمده بودند اما به دلیل تعداد بالای تجمع‌کنندگان، جرأت ابراز حمایت از اسرائیل را نداشتند؛ به همین خاطر بود که با حمله به خبرنگار صداوسیما که از لندن گزارش تهیه می‌کرد، تلاش کردند تا برای دقایقی در کار او اختلال ایجاد کنند. ایران اینترنشنال ویدیوی این مزاحمت را تحت عنوان «اعتراض ایرانی‌ها به حضور خبرنگار صداوسیما در تجمع هواداران تجمع‌کنندگان، منشر کرد!» و منظور از ایرانی‌ها، همان عده از اپوزسیون ضدایرانی بود که به امید برهم‌زدن تجمع حمایت از مردم فلسطین، دست از پا درازت به پناهگاه‌های خود برگشتند! برخی کاربران فضای مجازی نیز با انتشار تصاویر این تجمعات عظیم، سفیر انگلیس در تهران را مخاطب قرار دادند تا بجز دخالت در امور داخلی ایرانی‌ها، نظر خود را درباره مردم کشور خودش نیز بیان کند!

بازداشت امام جماعت هنجارشکن

از سوی دادسرای ویژه روحانیت

«خبر دیگر اینکه، دادسرای ویژه روحانیت مشهد با صدور اطلاعیه‌ای از بازداشت مجدد مولوی کوهی امام جماعت اهل سنت پیامک شهربستان سرباز خبر داد. در این اطلاعیه آمده است: پس از گذراندن بخشی از دوران محکومیت مولوی کوهی که به دلیل انضاد مواضع وحدت‌شکن و همسو با جریانات معاند بازداشت شده بود، تعدادی از بزرگان و ریش‌سفیدان ششیعه و سنی سیستان و بلوچستان وساطت کرده و خواستار عفو و بخشش وی شدند که در نهایت پس از اخذ تعهدنامه، این مولوی اهل سنت مورد عفو و رأفت اسلامی قرار گرفت و زودتر از موعد قانونی تعیین شده آزاد شد و به زادگاه خود بازگشت. متأسفانه نامبرده به این لطف و رأفت نظام که شامل حالش شده بود کم توجهی نموده و باز هم بر مواضع هنجارشکن و وحدت‌سنسز خود همنا و هم‌راستا با جریانات معاند و برانداز همواره به دنبال التهاب آفرینی و سلب آسایش روانی و اجتماعی مردم ولایتمدار و عبور سیستان و بلوچستان می‌باشند مبادرت ورزید که با حکم دستگاه قضا به منظور ادامه روند محکومیت، بازداشت و به مشهد منتقل شد.

احراز اتهام همکاری با دولت امریکا برای دو خبرنگار بازداشتی

«دست‌آخر اینکه، مرکز رسانه قوه قضائیه روز گذشته اعلام کرد: پس از برگزاری جلسات دادگاه و تحقیقات به عمل آمده، اخذ آخرین دفاع از متهمان و ملاحظه لوابح دفاعیه وکلای مدافع، شعبه ۱۵ دادگاه انقلاب تهران رأی پرونده نیلوفر حامدی و الهه محمدی را صادر کرد. براساس رأی صادره، الهه محمدی به اتهام همکاری با دولت متخاصم امریکا، به تحمل ۶ سال حبس، اجتماع و تئانی برای ارتکاب جرم برضد امنیت کشور ۵ سال حبس و به اتهام فعالیت تبلیغی علیه نظام جمهوری اسلامی ایران به تحمل یک سال حبس محکوم شد. نیلوفر حامدی نیز به اتهام همکاری با دولت متخاصم امریکا به تحمل ۷ سال حبس، اجتماع و تئانی برای ارتکاب جرم برضد امنیت کشور ۵ سال حبس و به اتهام فعالیت تبلیغی علیه نظام جمهوری اسلامی ایران به تحمل یک سال حبس محکوم گردید. همچنین، هر دو متهم با توجه به اقدامات ضد امنیتی به عنوان مجازات تکمیلی به مدت ۲ سال از عضویت در احزاب، گروه‌ها، دستهجات سیاسی و فعالیت در فضای مجازی، رسانه‌ها و مطبوعات محروم شدند.